

Reģionu komitejas Atzinums par tematu “Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “i2010 — Eiropas informācijas sabiedrība izaugsmei un nodarbinātībai””

(2006/C 192/05)

REĢIONU KOMITEJA,

ņemot vērā Komisijas paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “i2010 — Eiropas informācijas sabiedrība izaugsmei un nodarbinātībai” (KOM(2005) 229 galīgā red),

ņemot vērā Eiropas Komisijas 2005. gada 1. jūnijā lēmumu saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 265. panta 1. punktu konsultēties par šo jautājumu ar Reģionu komiteju,

ņemot vērā Biroja 2005. gada 12. aprīļa lēmumu uzdot Kultūras un izglītības komisijai izstrādāt attiecīgo atzinumu,

ņemot vērā Lisabonas stratēģijas mērķi līdz 2010. gadam panākt, lai Eiropa “kļūtu par viskonkurētspējīgāko un visdinamiskāko uz zināšanām balstīto ekonomiku pasaulē, kas spētu nodrošināt ilgtspējīgu ekonomisko izaugsmi, kvantitatīvi un kvalitatīvi uzlabojot nodarbinātību, kā arī panākot lielāku sociālo kohēziju”,

ņemot vērā Briselē 2005. gada 22. un 23. marta notikušās Eiropadomes Komisijai adresēto aicinājumu nekavējoties dot jaunu impulsu Lisabonas stratēģijai, uzmanības centrā izvirzot izaugsmi un nodarbinātību ⁽¹⁾,

ņemot vērā Briselē 2005. gada 22. un 23. marta notikušās Eiropadomes prezidentūras secinājumus, saskaņā ar kuriem “ir nepieciešams attīstīt visaptverošu informācijas sabiedrību, kuras pamatā ir plaša informācijas un komunikācijas tehnoloģiju izmantošana valsts dienestos, MVU un mājāsaimniecībās. Lai to panāktu, iniciatīva i2010 īpašu uzmanību atvēlēs pētniecībai un inovācijai IKT jomā, plašsaziņas nozaru attīstībai, informācijas tīklu drošībai, konverģencei un savstarpējai izmantojamībai nolūkā izveidot informācijas telpu bez robežām” ⁽²⁾,

ņemot vērā atzinumu par Komisijas paziņojumu “Darbības plāns eEiropa 2005. gadā: aktualizētais variants” (CdR 193/2004 fin) ⁽³⁾,

ņemot vērā atzinumu par Komisijas paziņojumu “Par ātrgaitas pieslēgumu Eiropā: valstu platjoslu stratēģijas” (CdR 257/2004 fin) ⁽⁴⁾,

ņemot vērā atzinumu par Komisijas paziņojumu “Audiovizuālās saziņas reglamentēšanas politikas nākotne” (CdR 67/2004 fin) ⁽⁵⁾,

ņemot vērā atzinumu par Komisijas paziņojumu “Zinātne un tehnoloģijas — Eiropas nākotnes pamats — pamatnostādnes Eiropas Savienības pētniecības atbalsta politikai” (CdR 194/2004 fin) ⁽⁶⁾,

ņemot vērā perspektīvas atzinumu “Universitāšu nozīme vietējā un reģionālajā attīstībā Eiropā zināšanu jomā” (CdR 89/2003 fin) ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Prezidentūras secinājumi, Briseles 22. un 23. maija Eiropadome 7619/1/05 REV1, 8. punkts <http://ue.eu.int/docCenter.asp>.

⁽²⁾ Prezidentūras secinājumi 22. un 23. maija Eiropadome, Briselē 7619/1/05 REV1, 18. punkts <http://ue.eu.int/docCenter.asp>.

⁽³⁾ OV C 71, 22.03.2005, 59. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 71 22.03. 2005, 55. lpp

⁽⁵⁾ OV C 318, 22.12.2004, 27. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 71, 12.03.2005, 22. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 73, 23.03.2005, 55. lpp.

ņemot vērā Kultūras un izglītības komisijas 2005. gada 7. decembrī pieņemto atzinumu (CdR 252/2005 rev. 2) (ziņotājs — **Théodoros Georgakis kgs, Ilioupoli mērs**, Grieķija, ESP),

TĀ KĀ

1. informācijas un komunikācijas tehnoloģijas tieši un netieši var būtiski ietekmēt Lisabonas stratēģijas mērķu īstenošanu;
2. platjoslas pieslēguma, kura pamatā ir vienādas tiesības un nediskriminējoša digitāla pieeja Eiropas mēroga informācijas infrastruktūras ietvaros, nozīmei ir jābūt ievērojamai Eiropas, ES dalībvalstu un visu nākamo kandidātvalstu, pilsētu un lauku apvidu, uzņēmumu un iedzīvotāju saziņā;
3. svarīga nozīme ir investīcijām pētniecībā un inovācijā un to apjomu nepieciešams palielināt, lai nodrošinātu nepārtrauktu IKT nozares ieguldījumu izaugsmē un nodarbinātībā;
4. efektīvu un modernu informācijas infrastruktūru izvēšanai gan esošajos, gan jaunos uzņēmumos un atjaunotajos valsts dienestos ir izšķiroša nozīme;
5. iespēju vienlīdzība attiecībā uz informācijas sabiedrību ir jāiekļauj Eiropas iedzīvotāju tiesībās attiecībā uz saziņu un pakalpojumiem neatkarīgi no lietotāja veida, sociālā statusa un ģeogrāfiskās atrašanās;
6. informācijas infrastruktūra ir jāaplūko un jāpārvalda līdzvērtīgi ūdens un elektrības piegādei,

63. plenārajā sesijā, kas notika 2006. gada 15. un 16. februārī (16. februāra sēdē), pieņēma šo atzinumu.

1. Reģionu komitejas viedoklis

Vispārējās piezīmes

Reģionu komiteja

1.1. **atzinīgi vērtē** kodolīgo un skaidro analīzi un secinājumus, kas izdarīti Komisijas paziņojumā “i2010 — Eiropas informācijas sabiedrība izaugsmei un nodarbinātībai”,

1.2. **piekrīt** apgalvojumam, ka zināšanas, pētniecība un inovācija ir ilgtspējīgas attīstības dzinējspēks,

1.3. **pilnībā atbalsta** ideju par visiem pieejamas informācijas sabiedrības izveides nozīmīgumu, šo izveidi nosakot par vienu no galvenajiem uzdevumiem,

1.4. **piekrīt** apgalvojumam par to, ka IKT ir ļoti būtiska nozīme izaugsmes un nodarbinātības jomā, īpaši, ņemot vērā statistikas rādītājus, kas liecina par to ieguldījumu Eiropas Savienības IKP 25 % apmērā un produktivitātes pieaugumā 40 % apmērā,

1.5. **atzīst** digitālās konverģences straujo attīstību attiecībā uz pakalpojumiem, tīkliem, aprīkojumiem un plašsaziņas līdzekļiem, kā rezultātā tiek paplašināts to kanālu skaits, ar kuru starpniecību iedzīvotāji var piekļūt daudzveidīgajam digitālo pakalpojumu klāstam,

1.6. **atzīmē**, ka sociālā konverģence un reglamentējošās sistēmas noteikšana atvieglos digitālās konverģences veiksmīgu īstenošanu,

1.7. **atbalsta** i2010 stratēģijas informācijas sabiedrībai un **atzīst** minētas darbības pamatnostādnes un tās galvenās prioritātes,

1.8. **atzīst**, ka i2010 stratēģija ir iemesls atvērtas un konkurētspējīgas digitālās ekonomikas izveidei, kurai rūp kvalitāte un sociālās atstumtības novēršana,

1.9. **atzīmē** i2010 stratēģijai noteikto trīs prioritāšu nozīmi un **atbalsta**

— kopīgas Eiropas informācijas telpas izveidi,

— inovācijas un pētniecībai virzītu investīciju nostiprināšanu,

— visiem pieejamu informācijas sabiedrību, kas izslēdz sociālo atstumtību un kurai raksturīga virzība uz publisko pakalpojumu un dzīves kvalitātes uzlabošanu,

1.10. **pauž pārliecību**, ka iniciatīva i2010 būs ieguldījums iedzīvotāju un plašākā skatījumā sabiedrības dzīves kvalitātes uzlabošanā.

Attiecībā uz kopīgas Eiropas informācijas telpas izveidi

Reģionu komiteja

1.11. **atbalsta** Eiropas Komisijas tālredzīgo politisko pieeju, jo tā uzskata, ka Eiropas Savienības IKT joma sevī ietver neizmērojamu potenciālu, kas jāizmanto. Vienots Eiropas tirgus, kurā pastāv visām dalībvalstīm nemainīgi noteikumi, piedāvā uzņēmumiem īpaši izdevīgu darbalauku;

1.12. **uzsver** nepieciešamību atzīt un veidot reģionālo un vietējo pārvaldes iestāžu lomu i2010 stratēģijas īstenošanā;

1.13. **pauž gandarījumu** par ieguldītajiem pūliņiem problēmu risinājumā, atzīmējot, ka iegūto rezultātu pilnveidošana notiks atkarībā no izvirzītajām rīcības programmām;

1.14. **atzīmē**, ka minētajām prasībām attiecībā uz platjoslas pakalpojuma ātruma palielinājumu mazāk attīstītos reģionos ar vāju infrastruktūru jāparedz nozīmīgi līdzekļi struktūrfondos, un attiecībā uz digitālā satura daudzveidību, savstarpējo izmantojamību un informācijas aprites drošību jāparedz nozīmīgi līdzekļi pētniecības un attīstības programmās;

1.15. **uzskata**, ka augstas kvalitātes platjoslas pieslēgums par saprātīgu cenu ir viens no galvenajiem parametriem, kas nosaka pakalpojumu kvalitāti iedzīvotājiem, jo īpaši, uzlabojot vietējās pārvaldes iestāžu piedāvāto pakalpojumu kvalitāti un vienlaikus atbalstot mazo un vidējo uzņēmumu darbību. Var jau iepriekš cerēt, ka lielākie ieguvēji no paplašinātās un paātrinātās piekļuves platjoslas pakalpojumiem būs attālākie reģioni un kopienas, jo īpaši visattālākie;

1.16. **uzsver** sabiedrības paustos, īpaši jūtīgos ar patērētāju un personu datu aizsardzību saistītos jautājumus, kurus jāņem vērā IKT tirgus funkcionēšanas noteikumos un stratēģiskajā pieejā;

1.17. **apliecina** savu pārliecību par nepieciešamību nodrošināt obligātu IKT jauno pakalpojumu un lietojumprogrammu atbilstību datu aizsardzības noteikumiem un vienlaikus patērētāju iespēju pārbaudīt personas datu apstrādi. Paziņojumā izvirzīto ieteikumu skaitā esošo "pašaizsardzības nepieciešamības apzināšanos" ⁽⁸⁾ jāpapildina ar garantētiem un iedarbīgiem pasākumiem;

1.18. **īpaši uzsver** informācijas aprites drošību, pretlikumīga un kaitnieciska Interneta tīmekļa satura apkarošanu un nepieciešamību ES nodrošināt pakalpojumu un augstas kvalitātes komunikāciju piedāvājumu par saprātīgām cenām, tā sekmējot teritoriālo kohēziju visā ES un īpašu uzmanību pievēršot nomaļiem un visattālākajiem reģioniem;

1.19. **uzskata**, ka jauno pakalpojumu saturs un jaunie digitālie plašsaziņas līdzekļi nav aplūkojami tikai no ekonomikas viedokļa, tie ir jāattīsta atbilstoši sociālajām un kultūras vajadzībām;

1.20. **iesaka** zinātnes parku un atbilstošas shēmas izveidi investīcijām saistībā ar maziem un vidējiem uzņēmumiem.

Attiecībā uz inovācijām un ieguldījumiem pētniecībā

Reģionu komiteja

1.21. **pilnībā atbalsta** Eiropas Komisijas izvēlēto pieeju par pētījumu par IKT apjoma palielināšanu un kvalitātes paaugstināšanu Eiropā. Ir jāgādā, lai tādējādi iegūtās zināšanas varētu nodot tālāk tādējādi, lai tās radītu rezultātus, ko varēs izmantot tā, lai tie ietekmētu Eiropas rūpniecību kopumā un lai tuvošanās Lisabonas mērķiem būtu jūtama visos reģionos;

1.22. **arī turpmāk uzskata**, ka pētniecībai 2007.—2013. gada laika periodā jāatvēl lielāki līdzekļi,

arī citu budžeta plānošanas elementu izmaiņu gadījumā attiecībā uz šo periodu ⁽⁹⁾;

1.23. **atzīmē**, ka visām ekonomikām un tehnoloģijām ir ļoti svarīgi, lai pētniecības sasniegumi realizētos produktos, tomēr rūpīgāk būtu jāņem vērā IKT jomas īpatnības. Šo nepieciešamību jo īpaši nosaka tas, ka minētās tehnoloģijas lielā mērā ietekmē vietējo un reģionālo pašvaldību darbu (e- pārvalde) to organizācijas un pilnvaru īstenošanas veidus (dažādu pakalpojumu sniegšanā personām, vēstures mantojuma un vides pieminekļu, kā arī vietējās mobilitātes tīklu un infrastruktūras apsaimniekošanā, e-apmācības, e-veselības, e-darba jomā u.tml.);

1.24. **atgādina**, ka jebkurā gadījumā IKT ir izšķirošais faktors koordinācijas un sadarbības uzlabošanai starp vietējās, reģionālās, valsts un Eiropas pārvaldes iestādēm dažādās to darbības jomās, kā arī starp minētajām iestādēm un Eiropas iedzīvotājiem un privātā sektora dalībniekiem. Bez tam IKT sniedz ievērojamu iespēju uzlabot sabiedriskos pakalpojumus.

Attiecībā uz visiem pieejamu informācijas sabiedrību, kas izslēdz sociālo atstumtību un kurai raksturīga virzība uz publisko pakalpojumu un dzīves kvalitātes uzlabošanu

Reģionu komiteja

1.25. **uzsver** nepieciešamību saglabāt līdzsvaru starp IKT pozitīvu ekonomisko ietekmi un iespējamām sociālām, tiesiskām un kultūras sekām, kādas to ieviešana var radīt Eiropas iedzīvotāju dzīvē, tādēļ ir noteikti nepieciešams stratēģijas IKT jomā saskaņot ar jaunatnes un izglītības un pamattiesību politiku;

1.26. **piekrīt** uzskatam, ka informācijas un sakaru tehnoloģijas (IKT) var uzlabot dzīves kvalitāti un tam, ka, palielinot ieguldījumus IKT, ir iespējams uzlabot pašreizējos uz IKT balstītos veselības aprūpes pakalpojumus, kā arī izveidot jaunus šāda veida pakalpojumus. Tādējādi būtu iespējams uzlabot iedzīvotāju veselības stāvokli, kā arī uzlabot valsts sniegto veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību un to padarīt efektīvāku;

1.27. **aizstāv apgalvojumu**, ka IKT kā jauna "kultūras līdzekļa" lietošana līdztekus lasīšanai un sarakstei varētu samazināt tradicionālo informācijas avotu (prese, vēstules) vērtību. Ja nolūks ir minēto pamatvērtību saglabāšana, ir jāpanāk, lai IKT ceļā iegūtā informācija drīzāk papildinātu, nevis aizvietotu tradicionālos saziņas līdzekļus;

1.28. **ar pārliecību norāda** uz nepieciešamību nodrošināt kultūras un valodu daudzveidības ievērošanu. Fakts, ka IKT jomā pārsvarā tiek izmantota viena valoda, nekādā veidā nedrīkstētu liegt iespēju sniegt īpašus pakalpojumus iedzīvotājiem citās valodās un ņemt vērā kultūru un valodu daudzveidību;

⁽⁸⁾ Paziņojuma 6. lpp (franču valodā).

⁽⁹⁾ CdR 194/2004 1.6 punkts (Reģionu komitejas atzinums par pētniecības nākotni Eiropā; ziņotājs: J. Myllyvirta kgs).

1.29. **atzīmē**, ka ir nepieciešams digitalizēt Eiropas rakstveida mantojumu, lai to saglabātu nākamajām paaudzēm, turklāt tas jādara attiecībā uz visām Eiropas valodām, reģioniem un valstīm;

1.30. **īpaši norāda**, ka IKT izmantošanai vajadzētu izraisīt vērā ņemamu produktivitātes rādītāju un konkurētspējas pieaugumu, tādējādi sniedzot būtisku ieguvumu;

1.31. **atbalsta** trīs izvēlētās informācijas un komunikāciju tehnoloģiju (IKT) sākotnējās prioritātes — novecojošas sabiedrības vajadzības, drošs un tīrs transports, valodu un kultūru dažādība;

1.32. **uzsver**, cik svarīgi IKT izmantot kā jaunu “sociālo instrumentu”. Sekojoši, stratēģijām IKT jomā būtu jābūt saistītām ar Kopienas sociālo politiku;

1.33. **atbalsta** digitāla satura virtuālo bibliotēku un muzeju izveidi universāli pieejamam vēstures un kultūras mantojumam;

1.34. **ir to skaitā**, kuri atbalsta digitālā dialoga (telepādomes) veicināšanu, lai valstis, reģioni un pilsoniskā sabiedrība kā tāda varētu apmainīties ar priekšlikumiem, idejām, novērojumiem un paraugpraksi.

2. Reģionu komitejas ieteikumi

Reģionu komiteja

2.1. **iesaka** Komisijai un dalībvalstīm saistībā ar i2010 uzsvērt un par galvenajām prioritātēm izvirzīt decentralizēšanai un vadībai šādas jomas:

- rīcībpolitikas,
- rīcības programmas,
- finanšu resursi

vietējo un reģionālo pašvaldību labā tādu infrastruktūru un pakalpojumu izveidei, kas nostiprina attīstību un ceļ iedzīvotāju dzīves kvalitāti reģionos;

2.2. **iesaka** Komisijai pievērsties tādu rādītāju izmantošanas koncepcijai, kas sniegtu ieskatu un salīdzinošo novērtējumu par IKT izplatību un lietojumu reģionos, pastāvīgi derīgu un vajadzīgu secinājumu izdarīšanai nolūkā pieņemt reģionu ekonomiski sociālās un tehnoloģiskās konverģences pasākumus;

2.3. **izsaka vēlmi** iepazīties ar novērtējuma par i2010 stratēģiju rezultātiem un secinājumiem, kas tai jāiesniedz savlaicīgi, kā arī sniegt komentārus;

2.4. **iesaka** Komisijai rīcības programmu koncepcijā ņemt vērā, ka panāktās attīstības nozīmīgu daļu minētajā jomā veido spēļu industrija un ka ir nepieciešams vērst lielu uzmanību uz šīs attīstības kvalitāti un ietekmi, kas tai ir attiecībā uz sabiedrību un galvenokārt uz jauniešiem;

2.5. **lūdz** Komisijai iesaistīt RK kā līdzvērtīgu dalībnieku iniciatīvās, kuru nolūks ir pārskatīt, pieņemt vai ieviest apstiprināto stratēģiju;

2.6. **informē** Komisiju par tās vēlmi uzsākt papildu procedūras, iesaistot dalībvalstis un lūdzot tās efektīvi atbalstīt i2010 stratēģiju un pārstrādāt valsts reformas programmas saistībā ar IKT tā, lai prioritārais mērķis būtu reģionu nostiprināšana, it īpaši — nomaļo visattālāko, lauku un salu reģionu nostiprināšana. Šādi reģioni IKT attīstības rezultātā var gūt vislielāko sociāli ekonomisko labumu;

2.7. **mudina** Komisiju pievērst īpašu uzmanību ekonomiski mazāk attīstītajiem reģioniem, lai tie spētu izmantot IKT sniegtās efektīvas konverģences iespējas un novērst atstumšanas riskus, ko IKT rada tiem, kam nav piekļuves šīm tehnoloģijām.

Noslēgumā Reģionu komiteja **uzsver** un **uzskata** par nepieciešamu pastāvīgi attīstīt un uzturēt dialogu “i2010 stratēģija — Eiropas informācijas sabiedrība izaugsmei un nodarbinātībai”. Minētā nepieciešamība izriet no tehnoloģiju straujās attīstības un tās radītajām pastāvīgajām vajadzībām.

Briselē, 2006. gada 16. februārī

Reģionu komitejas

priekšsēdētājs

Michel DELEBARRE